

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15 CELOLETNO DIN 60 ZA INOZEMSTVO JE DODATI POŠTINO / OGLASI PO CENIKU / POŠTNA ZNAČKA DO DIN 150. POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA V VČITELJSKI TIŠKARNI / ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO / ANONIMNI DOPISI SE NE PRIOBČVATEJO / POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI TELEFON ŠTEV. 906.

Akademski klub „Orjuna“ Ljubljana

priređi

dne 19. marca 1925

svečano razvitje prapora in slavnostno akademijo.

S P O R E D :

Na predvečer 18. III. ob 8. uri zvečer podoknica kumici g. A. Mohorčević, Dalmatinova ulica 5.

19. III. ob 10. uri dop.: Slavnostna akademija v dvorani Filharmonije (slavnostni govor in sodelujejo naši najodličnejši pevci.)

Ob pol 12. uri: Slavnostno razvitje prapora pred univerzo; nato obhod po mestu in defile na Aleksandrovi cesti.

Ob 3. uri pop.: Odhod na pokopališče, kjer se poklonimo manom naših padlih junakov, častnemu članu pok. Fr. Slajpahu.

Ob 8. uri zvečer: ELITNI PLES v gornjih prostorih Narodnega doma pod pokroviteljstvom kumice in častnega komiteja narodnih dam. Vstop strogo proti vabilu.

Bratje, sestre in somišljeniki! Udeležite se te prevažne prireditve v polnem številu!

Masaryk.

Kdor ima resničen namen, da postane svetoven, in kdor hoče delovati na to, da bi naš človek prišel iz svoje malenkosti, ta se ne more postaviti na ves svet, ker na svetu stati ne more. Kdor hoče preobraziti svet, mora imeti pod seboj trdna tla — ki si jih je želel že Arhimedes — in to je družina in narod. Brez zdrave in trdne družine ni zdravega in trdnega naroda, brez naroda pa ni nihče iz nas nič. Masaryk.

Bili so časi — takoj po prvem Masarykovem nastopu — ko so mu pričitali, da ni naroden, da je interakcionalen, da drži s socialisti, in celo, da je naroden izdajalec, ker se je dotaknil nekaterih zgodovinskih stvari. Ki jih je on po svoje razumel, in proglasil n. pr. znani kraljevodvorski rokopis za prevvaro, kar je pozneje tudi dokazal. Bili so to hudi boji osemdesetih let. Delavstvo se je začelo organizirati na mednarodni podlagi, mase so rastle — narodnost se je smatrala za nekaj zastarelega, nekaka parada za meščanstvo, ki goji šovinizem in skuša na ta način preprečiti bratstva narodov, gojiti militarizem in pripravljati vojne. Nastala je huda kriza posebno v malih narodih, ki jim je bila narodnost dodelna misel v boju za obstanek.

Masaryk je globoko pogledal v to vprašanje in je ugotovil sledeče: narodnost ne sme biti samo parada, fraza, pomp-narodnost in samo v jeziku, v narodnih barvah in sovraštvo do tuistva. Mora imeti svojo vsebino, svoj življenjski smisel, svojo zgodovinsko vrednost. In tako je ta filozof malega naroda prvi začel predavati na univerzi o narodnostni filozofiji.

Vse 19. stoletje od Napoleono-vih vojn naprej se je razvijalo v znamenju narodnosti. L. 1848. in boji narodov za osvoboditev so povzdignili narodno misel kot bojno geslo. Iz zastarele Evrope so nastajale narodne države. Edino mali narodi v Avstriji, ki niso imeli sosednih narodnih držav, ki bi jih bila rešila, so iskali rešitve v stari državi. Zato je rekel Palacky, da je Avstrija za te narode potrebna, ker bi jih sicer požrla Nemčija. Toda s časom so se razmere izpremenile, mali narodi so rastle in dozorevali in čim dalje bolj zahtevali samostojnosti. Eni so kazali na svojo zgodovino, drugi na naravne pravice. Masaryk je videl, da je treba v tem oziru jasnosti — zato je postal glasnik malih narodov v imenu humanitete. Nastopil pa je tudi proti

prazni znanosti, ki so jo nekateri smatrali za narodnost, in odkril narodnostno ideologijo, ki je imela postati kašipot v obljubljeni deželo svobode. Vprašal se je: kdaj je bil češki narod močan in kdaj je bil slab. Močan je bil takrat, kadar je imel idejo, za katero se je boril. Taka ideja je bila Husova ideja resnice in pod vodstvom Jana Žižke je šel ves narod na boj za svojo resnico. Zato je zmagal. Ko je narod pozabil na to idejo, je propadel in je bil premagan na Beli gori (1620.). Potem je bil suženj tučev. Ko se je zopet prebudil, se je spomnil svoje slave. Ta slava je v Husitovu: zato mora spoznati zgodovino te dobe, da najde v nji silo za boj. V knjigi »Jan Hus« je Masaryk pokazal, kaj je vodilna ideja naroda in v tem znamenju se je poslej razvijal češki boj do osvobodjenja.

Srbske Kosovske tradicije je ohranil narodni glaslar, zato Srbom ni bilo treba šele narodnega filozofa, ki bi jih bil razkrival. Živele so v srcu naroda. Kaj pa mi in Hrvat? Mi nismo imeli zgodovine, ki bi bila govorila potomstvu. Naša vera v kralja Matjaža nas je učila čakati, kdaj nas bo osvobodil kdo? Kralj Matjaž? In Hrvat? Ali so mogli pričakovati rešitve od svoje krone, ki so jo združili z Madžarsko. Tu se je bilo treba učiti od zgodovinskih napak in te je razkrival jugoslovanski nacionalizem, ki je na podlagi srbske zgodovine ustvarjal ideologijo našega osvobodjenja. Masarykova zasluga je bila, da smo prišli iz praznega zunanje-ga nacionalizma v njegovo notranjnost, da smo spoznali duha zgodovine in v njem — sami sebe.

Masaryk pa je proglasil tudi, da je narodnostno vprašanje predvsem socialno vprašanje in je tako ozko spojil najširše delavske mase z narodnim bojem. Še leta 1917., ko v Rusiji niso mogli razumeti našega boja za svobodo, je pisal Masaryk: »V Avstriji je cela vrsta malih narodov. Ta problem je pravzaprav politično mednarodno socialni pojav. Narodnostno vprašanje — in to mi Čehi dobro vemo — je socialno vprašanje; če je kak narod podjarmljen pomeni ta politična podjarmljenost, da ima gospodujoči narod nizko plačanega delavca na razpolago. Jaz povdarjam ta socialni pomen narodnosti... Naši socialisti popolnoma drugače sodijo o narodnostnem vprašanju (nego socialisti v Rusiji). Kar pomeni rešitev socialnega vprašanja za češkega človeka, to pomeni ta veliki boj za male narode...«

Tako je Masaryk s stališča narodnosti rešil dvojne važnih vprašanj: politično in socialno vpraša-

nje. S tem je dal pravo smer inteligenci in združil usodo delavca z usodo njegovega naroda.

V tem je ogromen pomen tega velikega misleca; s tem njegovim naukom so prišli iz sužnosti v svobodo in začeli novo življenje. Ako bi vse to dobro poznali, bi drugače sodili o nacionalizmu in delavstvo bi spoznalo ozko vez med seboj in državo. Masaryk nima za nas ogromnih zaslug le kot mož, ki je nastopal v avstrijskem parlamentu proti Avstriji in branil Srbijo, da je razkrival Nastiče, Friedjunga in zagrebški veleizdajalski proces, da je med vojno povsod propagiral z vso odločnostjo misel, da mora Avstrija propasti in da se morajo ustvariti narodne države — ampak tudi s svojo narodnostno filozofijo, ki je dala program naši predvojni revolucionarni organizaciji in ji kazala pot iz romantičnih fantazij v resno premišljevanje, iz katerega so se rodila velika dejanja.

V zgoraj navedenem citatu Masaryk najjasneje pove, da je narodnost izhodišče vsega velikega in da lahko tudi mal narod postane svetoven ne z internacionalizmom, ampak s tem, da ustvari sam iz sebe, vse kar more in zna. »Dost pu sto, kaj ten gen Mineso« — je rekel Arhimed (daj, kjer bi stal, in bom zemljo gibal), s čimer je hotel reči, da mora vsak, ki hoče obvladati svet, imeti predvsem trda tla pod seboj. Masaryk pravi, da sta to rodovina in narod. Te besede se nam

zde važne, da si jih zapomnimo ob njegovi 75-letnici. Človek brez narodnosti ni nič. Zgodovina nas uči, kako so narodi brez domovine in brez narodnega čustva tudi moralno propadali. Narodnost je ona vez, s katero se držimo realnih tal. Narodnost je oblika, v kateri se narodi razvijajo. Nasprotniki nacionalizma pozabljajo na etično vrednost, ki jo ima narodna zavest za človeka. V nji se oblikuje mišljenje in značaj. V nji rastejo sile posameznika in vseh, ki so enega rodu. V nji najde človek smisel življenja in dela. Ni slučaj, da je izšel filozof narodnosti iz malega slovanskega naroda. Njegove besede imajo v sebi življenjsko silo in bodo odmevale še dolgo po Evropi. »Nova Evropa« je bilo njegovo geslo: naša dolžnost je, da jo ustvarimo.

Masaryk je bil pacifist, a je sprejel boj, ko je videl, da sicer vlada krivica. On je mož skrajno tolerant, ki prizna pravico vsem in za vsakega, vendar odločno zagovarja idejo českoslov. naroda, ki je bil poklican, da ustvari svojo državo na svojih zgodovinskih tleh. Isto velja za nas, ki smo sporedna sila slovanstva na jugu in zato je razumljivo, da ga vežejo z našo državo in njenim kraljem ozke prijateljske vezi. Mi, jugoslovanski nacionalisti, gledamo nanj kot enega prvih borcev slovanske bodočnosti, ki bo vzrastla po njegovih naukih iz naših svobodnih narodov. —a.

Ekonomska Orjuna.

Nikdar ne moremo dovolj povdarjati, kolike važnosti za celokupno našo organizacijo je ta gospodarska ustanova. Ona je podlaga naše gospodarske osamosvojitve, ona bo tudi glavni vir vseh naših denarnih sredstev. Opazoma pa, da članstvo še dandanes, klub vsej propagandi, ne kaže pravega razumevanja za »Ekonomsko Orjuno« in se ne počuti potrebo vsem delu za ta zavod.

Priznati moramo, da je prvo vodstvo začetkoma veliko grešilo in tako ubilo zanimanje, ki je med članstvom vladalo za »Ekonomsko Orjuno«, toda vsi nedostatk, ki so se ob ustanovitvi pojavili, so sedaj odstranjeni. Članstvo mora zopet z zaupanjem gledati v novo načelstvo, ki je definitivno in odločno sklenilo premagati vse zapreke, da se »Ekonomska Orjuna« učvrsti. V prvi vrsti pa je sedanje načelstvo znižalo režijo. Ena izmed postavk izdatkov je bila tudi ogromna vsota za prostorne in luksurijske poslovalne lokale. Izgledalo je, da bode to breme »Ekonomsko Orjuno« v kalj zatlilo, ker je bila zadruga vezana še za celo prihodnje leto na omenjene lokale. S spretno taktiko pa se je načelstvu posrečilo doseči razrešitev te obveze, ki je obremenjevala zavod letno za preko 90.000 Din. S tem pa je tudi odstranjeno zadnje zlo, ki ga je prejšnje načelstvo natvorilo zavodu in njegov nadaljni obstoj je osiguran.

»Ekonomska Orjuna« se je začetkom marca preselila v skromne toča cenene lokale na Dumajski cesti št. 40, kjer bode ostala vse dotlej, dokler si ne učvrsti svojega noložaja in ne dobi večjega razmaha svojem poslovanju. Dasi ta

preselitev navidezno neugodno vpliva na javnost, bo vendar vsakomur, ki mu je obstoj »Ekonomske Orjune« na srcu, jasno, da je sedanje vodstvo na pravi poti, ker je šlo preko vseh predsodkov in odstranilo vse nedostatke prejšnjega vodstva, ravnajoč se po starem geslu, da iz malega raste veliko. To vodstvo bo pa sedaj pristopilo k energičnemu zbiranju združnihih deležev, da se zavod čim prej otrčese dragega kredita. Pri temu delu pa pričakuje vztrajne in izdatne pomoči vsakega pravega in požrivalnega Orjunasa.

Bratje! Pri zadnji oblastni skupščini je bilo okoli 100 delegatov, ki jih moramo gotovo brojiti med naše najboljše člane. Vsi ti so sklenili z oduševljenjem, da se mora »Ekonomska Orjuna« na vsak način ohraniti celokupni organizaciji. Vodstvo je tozadevno storilo svojo dolžnost. Ali pa ste tudi vi bratje delegati storili svojo? Če bi vsakdo izmed vas nabral vsaj 10 članov združnikov, kar bi z lahkoto storil, potem bi bila danes naša »Ekonomska Orjuna« že na trdih nogah. Ne bodite šolobarde in gobeždači, popravite kar ste zamudili, ker nevreden je biti član Orjune tisti, ki do ene izmed najvažnejših njenih ustanov ne izvrši v polni meri svoje dolžnosti. Vodstvo ne more delati čudežev, v delavnih in požrtvovalnih članih je moč organizacije. »Ekonomska Orjuna« obstoja, posluje in bo obstojala, na vas vseh pa je ležeče, kdaj postane vir dohodkov celokupni organizaciji. Na delo torej s pridnostjo in štedljivostjo čebele, obenem pa tudi z orjunaško vztrajnostjo, ki se jej morajo ukloniti vse zapreke.

Spori z duhovščino.

Objavili smo v našem listu do sedaj že cel niz sporov, ki so se vršili med člani naše organizacije in duhovniki rimsko-katoliške cerkve; kajti ti smatrajo menda očitno za svoj apostolski posel sežati med narod sovraštvo in neslogo. V ta namen so doslej skoro še vedno izzvali več ali manj težke spore med njimi in našimi člani, ko so se ti kot verni člani cerkve obračali nanje, da opravijo bogosluž-

na opravila. Enega zadnjih in zelo kričečih slučajev smo objavili v predzadnji številki, ko smo ožigosali naravnost nerazumljivo postopanje katoliške duhovščine v Slovenski Bistrici. Danes pa se moramo pobaviti z novim in še bolj kričečim, ker je udeležen pri njem celo sam g. mariborski škof Karlin, katerega je naš Orjuna zagovarjala še v tistih časih, ko ni imel zanj škofov list »Slovenec« niti ene be-

sede zaščite. Mislili smo ta novi dokaz brezmejnega sovraštva, dela katoliške duhovščine napram Orjuni kvitirati z mirnim prezirrom in sploh molčati o njem. Ker pa se vsled tega zlorablja svet nam spomin moža, ki mu ni bil vreden marsikateri naših sedanjih škofovsko mitro nosečih izvoljencev, obrisati mihi prah s čevljev, izstopamo iz svoje rezerve in podajamo sledeče točne informacije.

Ob priliki razvitja prapora M. O. Maribor bi se imelo vršiti tudi slovesno blagoslovljenje prapora po pravoslavnem protu in katoliškem svečeniku dr. Medvedu. Ker je g. dr. Medved med tem nenadoma preminul in ker je želelo vodstvo Orjune, da se blagoslovljenje vrši na vsak način, se je odpravila k g. škofu Karlinu posebna deputacija Orjune s prošnjo, da blagoslovi prapor sam ali pa vsaj v ta namen delegira kakega duhovnika. Uspeh pa je bil povsem negativen.

Klerikalci pa so pričeli celo trostiti po Mariboru laži, da Orjuna izrablja ime pokojnega dr. Medveda, ki da ni nikdar podal kake izjave, da je pripravljen blagosloviti prapor Orjune. Ker nam je drag spomin tega svečenika, vzor moža, in ker zahteva to tudi naš ponos in naša čast, o kateri sicer nimajo blagoslovljeni obrekovalci niti najmanjšega pojma, objavljamo v celoti njegovo pismo na Mestni odbor Orjune Maribor, katerega original je vsak hip na razpolago pri bratu Reji v Mariboru. Pismo se glasi:

Mestnemu odboru Orjuna Maribor.

Hvala za prijazno povabilo na Vašo veliko slavnost! Pridem blagosloviti Vaš prapor. Da določimo natančno kraj in čas blagoslovitve, blagovolite mi naznaniti, kdaj bi se mogel jaz sestati z enim ali dvema gospodoma Vašega odbora. Morebiti v Narodnem domu?

Z odličnim spoštovanjem prof. dr. A. Medved. Maribor, 15./2. 25.

Tako besed samega pokojnika! Pridrži mo pa si še komentar! Stojima na stališču najširše svobodoljubnosti in kot taki imamo lahko kake ali pa tudi nobenih odnošajev, napram cerkvi. Da smo stremili do slej po čim boljših odnošajih z njo, tega nam ne more nihče zanikati. Kajti spoštovali smo starinske običaje in spoštovali smo cerkev, ki je imela za svečenike tudi naše najboljše nacionaliste in kulturne delavce kot so bili: Majer - Žilski, Slomšek, Caf, Davorin Trstenjak, Metelko, Zlatoust Pogačar, Gregorčič, Medved in še mnogo drugih. Živeli smo v veri, da vlada v tej cerkvi vsaj še duh teh mož, ako že ni njihovih naslednikov in skušali doseči z njo čim boljše odnošaje. Ako so nas v tej veri razočarali razni Jeglič, Gabrovski, Cerjaki itd., potem ne leži na nas krivda, če si odslej ne bomo več prizadevali obdržati dobre zveze s cerkvijo. Ta pa naj se potem obrne na svoje služabnike, ki so to zakrivili s svojimi nehumanimi in deviškimi metodami. Orjuna je že in bo še tudi lahko v bodoče izhajala brez posebne naklonjenosti »božjih služabnikov«, kako pa bodo kaj ti brez Orjune, ki postaja od dne do dne bolj predstavateljica enotne volje in sile vseh poštenih Jugoslovenov, to pa bo pokazal šele čas.

„ITO“ pasta za čiščenje zob
ohrani zobovje lepo in zdravo.

Nacionalistični shod.

Oblastni odbor priredi dne 21. t. m. ob 19. uri zvečer

veliko javno manifestacijsko nacionalistično zborovanje

na trgu pred Narodnim domom, na katerem bodo govorili:

Predsednik Direktorijuma in Glavnega odbora brat dr. IJUBO LEONTIČ.

Predsednik Obl. odb. Beograd ing. MILOŠ RADOJLOVIČ.

Oblast. čelnik Novosadski br. DOBROSLAV JEVDJEVIČ.

Pozivamo vse nacionaliste, da se udeležijo v čim večjem številu tega manifestacijskega shoda, na katerem bodo čuli moško in odkrito besedo o položaju v Jugoslaviji in bodočnosti Orjune.

Oblastni odbor Ljubljana.

Naša opera.

Operna kriza je prikipela do vrhunca, zenica našega glasbenega delovanja je v razkroju. Že od prvega povojnega početka, ko se je liša slovenske Talije otrsla filmske siere, zaznamujemo v življenju naše opere neprestane sunki, ki onemogočajo naraven razvoj naši umetnosti. V njej so sodelovale in sodelujejo naše najboljši moči in bil je že opetovano izgled, da se razmere sanirajo, a prevarani smo bili še vselej. V našo opero ne stavimo pretiranih zahtev, ker naš narod ni niti dovolj zrel, niti dovolj bogat, da bi bilo vzdrževanje take opere možno, s posomom pa lahko trdimo, da imamo v vrstah naših umetnikov moči, zmožne ustvariti opero, ki bi stala na vzorni umetniški višini. Gotovo je tudi, da je precejšen del teh že danes angažiran pri naši operi. Opera se nahaja v finančnih težkočah, vendar te niso tako velike, kot pri drugih gledališčih, ki pa uspevajo vsaj sorazmerno mnogo bolje. Pri vseh teh postavkah moramo priti do zaključka, da je operna kriza namenoma uprizorjena in se tudi namenoma vzdržuje.

V dobi, ko je bilo vprašanje naše opere najbolj pereče, je prevzel mesto intendanta g. ravnatelj konservatorija Matej Hubad. Njegovo 30-letno delovanje na glasbenem polju in uspehi, ki jih je v tem času dosegel, ga brez dvoma usposablja za to mesto. Splošno je prevladovalo mnenje, da bo človek, ki je dvignil našo narodno glasbo tako visoko, končno spravil tudi našo opero iz letargije v katero je zapadla. Gospod Hubad se je vrigel z njemu lastno energijo na delo. Pridobil je za naš oder odlične pevce. Našel in rešil je vprašanje zaposlitve našega umetniškega naraščaja: mu dali priliko, da se razvije in mu

skušal prihraniti trpko potiskati si ime in kruh v tulini. Gotovo je, da je kot intendanta tudi večkrat napravil napako. Toda zgrešiti more le oni, ki dela. Če pa njegovo delo ni uspelo, kot bi moralo, so krivi v prvi vrsti oni, ki bi morali biti poklicani, da z dejansko in objektivno kritiko podprejo pozitivno glasbeno delo. In baš tu smo doživeli nasprotno, kot smo pričakovali. Metala so se mu pod noge polena, onemogočalo se mu je z naravnost ciničnim bagateliziranjem vsako delo. G. Hubad je med tem težko obolel. V času, ko se je nahajal izven Ljubljane, v najbolj kritični fazi svoje bolezni, je izšla v »Jutru« z dne 11. t. m. kritika, ki je zadevo spravila na točko, kjer smo se čutili prisiljeni spregovoriti tudi mi. Pisca kritike, g. Fr. G., stavimo zaenkrat samo sledeče vprašanje: Kako opravljate kot človek ta izpad proti moži, ki je izgubil zdravje pri delu za povzdigo naše glasbe? Kakšno strokovno znanje Vas sploh usposablja pisati glasbene kritike in to celo v listu, ki stoji na tehnično tako dovršeni stopnji, pri katerem sodelujejo res skoro sami strokovnjaki?

Naša umetnost nam je toliko pri srcu, da nikdar ne bomo pripustili, da se upropašča. Opazovali smo že dolgo ta zakulisni boj, v katerem se je odločala usoda naše opere. Smatrali se nismo dovolj upravičenim posegati v interne zadeve tega kulturnega zavoda. Prepričani smo bili, da pride rešitev od strani, ki je v to vplekana. Ker pa je v tej borbi toliko trpela naša nacionalna umetnost in ker se je pričelo izpadati celo proti ljudem, ki imajo toliko zaslug za njo, izstopamo iz rezerve odločeni do skrajnosti, zatreči to narodno-kulturno zlo. R. P.

Političen pregled.

Jugoslavija.

Že pri prvi seji Narodne skupščine, kateri je predsedoval starostni predsednik Arsa Lazič (Davidovičev), je prišlo do burnih prizorov in je celokupna opozicija zapustila sejo, češ, da ni mogoče zborovati, dokler se nahajajo nekateri radičevski poslanci v zaporu. Stranke Narodnega bloka so nato izvolile za predsednika skupščine dr. Subotico. Po vseh pretnjah in grožnjah opozicije bi bilo pričakovati, da se opozicija ne bo več udeležila seji Narodne skupščine. A že drugi dan se je pojavila v skupščini in se udeležila volitev v verifikacijski odbor. Vlada je dobila v verifikacijskem odboru 11 glasov, opozicijski blok 10, a združeni Nemci in zemljoradniki 1. Verifikacijski odbor se je takoj sestel in izvolil za predsednika dr. Milana Srškiča, a za tajnika Leovaca, oba radikala. Velika debata se je vnela o volitvah v 11 okrajnih Srbije. Posebno velike pritožbe so iz bregalnškega okrožja; pritožili so se i radikali i Davidovičevci. Večina odbora je sklenila zaprositi ministrstvo notranjih del, da dá na razpolago vse akte in spise in nepristranska parlamentarna komisija naj preišče vse dogodke. Kakor je pričakovati, se bodo v bregalnškem okrožju vršile nove volitve. Tudi iz Slovenije je obilo pritožb glede klerikalnih volilnih sleparij. Te pa še niso prišle pred verifikacijski odbor.

Našo javnost je pa najbolj presenetil nov saltomortare radičevcev. Iz zagriženih, defetističnih in napoli komunističnih republikancev so kar čez noč postali monarhisti »angleškega tipa«. Spremenili so tudi ime kluba iz H. R. S. S. v H. S. S. Opozicijski blok je sklenil nekak sporazum, ki sloni v glavnem na načrtu široke samouprave bivšega ministra zunanjih del dr. Voje Marinkoviča.

Vlada še vedno razpravlja o razveljavitvi mandatov H. R. S. S. Nekateri člani vlade se potegujejo za to, da se vsi mandati razveljavijo, drugi so pa za razveljavljanje mandatov zaprtih radičevcev. Znano še ni nič meritornega o tem, vendar izgleda, da se je vlada o tem že sporazumela.

Avstrija.

Vsekakor zanimiva je bila interpelacija dveh hrvatskih renegatov, enega socialističnega in enega krščanskega socialca v gradščanskem deželnem zboru glede ukinitve nemških šol v Jugoslaviji. Sklicevati so se, da imajo Hrvatje v Avstriji svoje šole, da se jim dobro godi in da si ne žele nikoli priti pod Jugoslavijo. Za naše postopanje napram Nemcem pa take izjave odpadnikov niso merodajne in je vsa naša javnost odkritosrčno pozdravila energičen nastop ministra Pribečevića proti Nemcem, ker je bil ta afont radi nesramnega postopanja Nemcev proti Slovencem na Koroškem že skrajno potreben.

Maroko.

Spanija se je iznebila svojega najhujšega nasprotnika v Maroku vodje Rifkalibov Abd-el-Krima. Njegova smrt je zavila še v tajnost in se še ne ve, kako je pravzaprav umrl. Negotovo pa je, je li bo imela Španija kaj koristi od tega, ker se namerava Abd-el-Krimov brat proglasiti za vodjo Rifkalibov in maroškega sultana, in ker se poleg tega

nahaja njen zaveznik, bandit Raisni, v rokah upornikov.

Poljska.

Med Poljsko in Nemčijo je zavladalo radi nemškega predloga Franciji in Angliji glede garancijske pogodbe, v katerem zahteva Nemčija, da se meje na vzhodu v njeno korist popravijo, napeto razmerje. Da bi pa prišlo do takega večjega konflikta ni misliti, ker se je tudi Francija postavila na stališče Poljske in odklanja pakt; kakor ga je Nemčija predlagala.

Garancijski pakt.

Na potu iz Londona v Genovo se je ustavlil angleški zunanji minister Chamberlain v Parizu, kjer se je sestel s francoskim ministrskim predsednikom Herriotom. Oba državnika sta izmenjala misli in nazore o garancijskem paktu. Francija bi se raje naslonila na malo antano in Poljsko, za Anglijo pa to stališče ni sprejemljivo, ker se boji, da bi se Nemčija v tem slučaju naslonila na rusko-japonsko-kitajski blok. Radi tega je Anglija stavila Franciji ponudbo, naj se sklene garancijski pakt med Anglijo, Francijo, Belgijo in Nemčijo, prej pa mora Nemčija pristopiti k Društvu narodov. Francija pa zahteva, naj se sprejmejo v to zvezo še Poljska in Češkoslovaška ter deloma Italija, ker ne more dovoliti, da bi bila Poljska in Češkoslovaška izročene na milost in nemilost Nemčiji. Zenevski protokol, o katerem je bilo svoječasno toliko govoricenja, je pa definitivno pokopan, v glavnem vsled odpora Anglije in njenih dominionov, ki niso voljni pristati na to, da bi vršila angleška mornarica policijsko službo na morju in bi se eksponirala za interese drugih držav.

Nemčija.

Kontrolna komisija je v Nemčiji odkrila velike množine orožja, ki javno pričajo, kako se Nemčija pripravljala za revanžno vojno. Herriotovo miroljubnost smatra Nemčija za slabost in tudi evakuacija Poruhria je vzbudila v velenjskih krogih le novo željo po maščevanju. In ravno radi tega odklanja Francija nemško garancijsko ponudbo.

Nemčiji grozi nova železničarska stavka. Na Saksoskem je osebnih in blagovnih promet že zelo omejen, v drugih delih države je še normalen. Železničarji zahtevajo povišanje plač in zopetno uvedbo osemurnega delavnika.

Radi razcepjenosti, ki vlada v republikanskih strankah so demokrate poslali vsem strankam poziv, v katerem jih pozivajo, naj se vse stranke združijo za osebo predsednika državnega sodišča dr. Simonsa, ki je vnet pristaja weimarske ustave, kot bodočega državnega predsednika. Ta korak je vso nemško javnost presenetil in se je prvotno mislilo, da se demokrate nagibajo k desnici, pozneje se je pa doznalo, da so storili ta korak le iz bojzani pred zmago desnice, ki ni izključena radi neenotnosti pri strankah levece. Odgovor ni dala še nobena stranka, a je prav malo verjetno, da bi nemški nacionalci pristali na predlog demokratov.

Za predsednika pruske vlade je bil ponovno izvoljen dr. Marx, toda z malenkostno večino glasov in ni izključeno, da bo imela Pruska v par dneh zopet svojo ministrsko krizo.

Dopisi.

Novo mesto. Tukajšnja mestna Orjuna je priredila dne 21. februarja t. l. svojo prvo prireditelj v »Narodnem domu«. Gostoval je Šentjakovski gledališki oder, ki nan je s priznano burko »Vražja misel« pripravil zelo zabaven večer. Po prireditvi se je vršil ples in zabava. Razpoloženje je bilo zelo animirano. Obilen poset meščanstva in okoličanov nam je dokaz velikega razumevanja za naš pokret. Odzvali so se našemu vabilu vsi sloji, tako da lahko našo prvo prireditelj s ponosom imenujemo kot uspešno tako v moralnem kakor tudi gnotnem pogledu. Naša Orjuna je pokazala vsem onim, ki stojijo ob strani, da hoče i s kulturnim delom pripravljati oni velik dan, ko bodo osvobojeni naš zadnji brat težkih spon suženjstva.

Vsem onim, ki do danes niso uvideli potrebe podkrepiti naše vrste, kličemo na glas: Imamo le dve orožji, s katerimi se bojujemo, t. j. brezmejn ljubav do ustvariteljev naše države, a srd na rušitelje edinstvene Jugoslavije.

Sodba o nas in Vaša odločitev. Vam ne bo težka.

Šmarje pri Jelšah. Naša agilna organizacija se je posebno izkazala na pustni torek s svojo prvovrstno veselico. Veselični prostori so bili natrpano polni. Zabave je bilo mnogo, razpoloženje veselo. Plesalo in rajalo se je v okusno okinčanih prostorih, pestre in številne maske so vzbujale radovednost in srca so se tajala v radosti. In naša tembolj, ko smo videli, da naš trud ni bil zaman, da delo sovragov naših ni imelo učinka. Tako mora biti poplačano nesebično, idealno naše delo. Če so pa drugi vzlic tej požrtvovalnosti zabit, naj jim pomagajo kislj možgani naših sovražnih sršenov. Naše delo gre naprej in z njim tudi ideja nesebičnosti, požrtvovalnosti, dela in blaženosti.

Nova Orjuna v Primorju. Dne 3. III. je Orjuna Sušak z nekaterimi Zamečani pozvala prebivalstvo Zameča na dogovor v svrhu osnivanja Orjune v Zameču.

Sestanek je bil vrlo dobro obiskan. Otvoril ga je brat M. Kuder. Nato je br. D. Moderčin držal primeren govor o postanku jugoslovenske ideje in naše domovine, o potrebi Orjune v naši državi ter o dolžnosti naših borbenih edinic. Pozval je prisotne, naj se lotijo dela. Pristopilo je takoj lepo število Zamečanov, ki so si tudi izbrali agitacijski odbor.

Odločilo se je, da se v nedeljo 8. t. m. vrši ustanovni občni zbor, na katerem bo prisostvovala tudi Sušaška Orjuna.

Bled. V soboto smo imeli dobro uspel družabni večer v Zdraviliškem domu naše Orjune, ki se je v zadnjem času močno okrepla in pričela zopet z odločnejšim delovanjem. Ves potek zabave se je vršil v pravem orjunaškem duhu ter bo ostal vsem navzočim v dobrem spominu.

Akademski klub Orjuna Zgreb prireduje dne 14. marta svoj koncert s plesom u prostorijama Jug. Sokola. Odbor več radi na pripravi, a pozivnice če se razaslati sledeče sedmice.

Usnjeni papir »Koreskin«.
THE REX CO., Ljubljana.

CVETLIČARNA 'NIZZA'

LJUBLJANA ---- PRESERNOVA ULICA ŠTEV. 30.

Dnevno sveže cvetje
na drobno in debelo.

Sprejema naročila na klopko, vence,
aranžmaje in dekoracije dvoran.

FANI HVALA.

LISTEK.

H. P.:

Iz prošlih dni.

(Konec.)

V Nocero Umbro so prihajali vedno novi dobrovoljci - ujetniki in dezertarji — a vsi že prepojeni z odločno voljo za borbo proti Avstriji. In tako je število vseh naraslo na 214 oficirjev, med njimi starejši oficirji kot podpolkovnik Turudija, kapetan Krnic, kapetan Mrakovič, avijatičarji, mornariški oficirji in celo vojni kurati. Dodeljena sta bila našemu taboru nato dva jugoslovenska dobrovoljca iz Dobrudže kapetan Vasiljevič in poručnik inž. Geržina, ki sta nas izvežbala v duhu in smislu predpisov srbske vojske. Teden za tednom je minil. Vežbanje, katerega so se dobrovoljci udeleževali z vneto, je dokaj hitro napredovalo. Dan za

dnevom smo čakali, kdaj pride ukaz italijanske vlade, da lahko stopimo v srbsko vojsko in pomnožimo nje razredčene vrste. Toda same obljube: domani, fra pocchi glorni itd. Italijani so nas večkrat prosili, naj gremo posamezno v službo k raznim njihovim armadnim zborom. Toda mi smo bili solidarni z navodili Jugoslovenskega odbora: najprvo sprejem v srbsko vojsko in to vsi Jugoslovenci, ki so se javili. Italijanska vlada ni bila namreč voljna, da stopijo v srbsko vojsko tudi oni Jugoslovenci iz krajev, na katere je Italija reflektirala po znanem londonskem paktu. Sicer je pa mogoče, da je imelo celotno zavlačevanje dobrovoljskega pokreta globlje vzroke. To pojasnilo bi mogoče dali mogoče dr. Pivko ali dr. Trumbić.

Marsikateri je vsled tega zavlačevanja postal že malodušen. Samozavest v našem taboru pa so dvignili s svojimi poseti dr. Pivko in bivši komandant divizije v Do-

brudži polkovnik Kušakovič. Imenovane gospode in vse merodajne faktorje italijanske vlade smo nešteto krat z raznimi resolucijami in osebnimi intervencijami prosili, naj že končno rešijo našo edino željo, da mi tudi z osebnimi žrtvami posvedočimo pred vsem svetom svoje jugoslovensko prepričanje. In končno se nam je z zvijačo in Bisolatičevim posredovanjem posrečilo doseči Solun. A žal, do naše največje želje, udeleževanja na fronti, nismo prišli in to ne po naši krivdi, temveč po krivdi italijanske vlade in voditeljev Jugoslovenskega odbora.

Iz mogočnega hotenja je postala resnica: Jugoslavija. S kakim navdušenjem je vse pozdravljalo novo državo, vsi so ji hoteli verno in zvesto služiti. V dr. Trumbiću smo videli velikega in znanega državnika, ki v družbi s starimi in izkušeni državnik Srbije popelje mlado Jugoslavijo čez nevarne čeri po vojne dobe v srečne in boljše čase. Nova država mu je takoj po preob-

ratu poverila najčastnejše mesto zunanjeje ministra. Na mirovni konferenci je imel zastopati Jugoslavijo in ji doseči čim največ uspeha. A kako razočaranje! S svojo trdovratnostjo, nezkušnostjo in neuvidevnostjo, kateri so klonili tudi starejši srbijanski politiki, nas je pripeljal v nesrečni — Rapallo, kjer se je podpisala smrtna obsodba stotisočim našim bratom. Poslednja odkritja nam že v jasni luči kažejo, da je bil dr. Trumbić glavni krivec neuspeha naše zunanje politike. Po Rapallo je postal dr. Trumbić skoro že političen mrtvec. Pričakovanja, ki jih je stavil jugoslovenski narod v njegovo zmožnost, voditelja ujedinenega naroda, so izostala. Užival naj bi v miru svoj politični pokoj, le tuptam bi prispeli do njega obupni klici obsojencev — njegovih žrtev.

Toda zahotelo se mu je novih žrtev. Ko je državna oblast s trdo roko prišla eksaltiranega demagoga in zapeljal ča kmetijskih mas Sti-

pico Radiča, se mu je postavil nekdanji propagator jugoslovenske ideje za zagovornika. Najhujši nasprotnik ujedinjene Jugoslavije, največji separatist in rušilec zgradbe stotisočih mrtvih junakov se je znašel v prisrčnem objemu nekdanje svetle zvezde na jugoslovenskem horizontu. Iz široke koncepcije jugoslovenskega velihrvatstva in pri tem pljunil na vso svojo preteklost in delovanje. V ožeh vsacega poštenega Jugoslavena pa je izgubil še ono trohico zaupanja, ki ga je imel baš vsled svoje medvojne delavnosti. Mešto, da bi si dr. Trumbić ohranil doslednost svojega jugoslovenskega delovanja in si s tem postavil med narodom dostojen spomenik uvidevnega in doslednega Jugoslavena, si je s svojim uskožstvom v radičevski tabor priboril edino to zaslugo, da mu more vsak pravi nationalist reči: fuj, izdajalec!

Naš pokret.

Mariborska oblast.

ZLET IN RAZVITJE PRAPORA V MARIBORU.

Samo teden dni nas še loči od dogodka, ki bo za naš pokret v Mariboru in celi Mariborski oblasti največjega pomena. Prvič bodo dne 22. t. m. korakale po mariborskih ulicah stotine Orjunašev, v tistem današnjem jugoslovenskem Mariboru, ki je bil še nedavno gnezdo najhujših renegatov in gradilcev nemškega mostu do Adrije in ki je še danes centrala vse nemške iredente severnih pokrajin naše države. Prvič bodo v Mariboru vihrali naši bojni prapori, prvič se bodo modrile naše resne uniforme. In — kar bo dalo celi prireditvi največji sijaj in največji pomen — bodo naši voditelji iz vseh delov domovine. Pred našimi četami bo korakal naš dr. Ljuba Leontič, naš veliki čelnik vodstva Ilija Trifunović-Birčanin, voditelj Orjunašev izpod Avale, gromovnik inž. Miloš Radošević, junak iz Vojvodine, naš Dobroslav Jevdjič, inž. Cavlina iz Zagreba, naš slovenski junak inž. Marko Kranjec, brat Damir iz pomorne Bosne in drugi naši voditelji in prvoborniki za ideale in cilje Orjune. Bratje in sestre iz Maribora, Mariborske oblasti in cele Slovenije, vzvišena dolžnost naše ideje vas kliče na to našo veliko obmejno manifestacijo! Nihče ne sme manjkati 22. t. m. v Mariboru. Na svidenje, bratje in sestre!

Mariborska Orjuna pri pogrebu monsignorja dr. Antona Medveda. Pogreba velikega mariborskega narodnega borca in odličnega patrijota, monsignorja dr. Antona Medveda se je udeležila tudi četa mariborske Orjune, ki je s svojim vzornim nastopom in disciplinirano pozornostjo, s tem je Orjuna pokazala, da ni nikaka nasprotnica resnične duhovščine, ampak da spoštuje globoko vse one svečenike, ki se drže pravih besed Kristovih in ljubijo svojega bližnjega, svoj narod in svojo domovino in sejejo med ljudstvo bratstvo in ne sovraštvo. Pokojni dr. Medved bi bil, da ga ni ugrabila nenadna smrt, blagoslovljen tudi zastavo 22. t. m. Slava in večern spomin v zborovnici in rodoljubu dr. Antonu Medvedu.

Odhodnica brata inž. Rogliča. Mariborska mestna Orjuna je priredila svojemu podpredsedniku in vzornemu delavcu bratu inž. Stanislavu Rogliču o priliki premestitve iz Maribora v Ljubljano v četrtek 5. t. m. v restavraciji »Narodnega doma« slovesno odhodnico, ki je pokazala, da je bil brat Roglič v Mariboru res priljubljen. Od funkcionarjev so se od brata Rogliča poslovili v lepih govorih mestni predsednik brat Zorko, oblastni čelnik brat dr. Roglič in oblastni predsednik brat Rehar. Dalje so se poslovili tudi zastopniki delavcev — članov in drugi. Bratu Rogliču kličemo: Bodi zvest našim idealom tudi na svojem novem mestu in vrni se kmalu zopet v Maribor!

Ljubljanska oblast.

Redni občni zbor Orjune v Trbovljah se vrši v nedeljo, dne 29. t. m. ob 4. uri popoldne. Dnevni red in kraj javimo pravčasno. — Odbor.

Redna seja Orjuna Sv. Peter-Vodmat se vrši v nedeljo, dne 15. marca t. l. ob 10. uri popoldne pri Zupančiču, Alacleva cesta v Ljubljani. Udeležba vseh odbornikov strogo obvezna.

Izredni občni zbor Orjune Jesenice je izpadel še prav povoljno navzlic zgodnji popoldanski uri. Glavna točka dnevnega reda je bila izvolitev novega odbora, ki je bila neizbežna nužnost spriči smrti pok. predsednika Lovro Humerja in odhodu I. tajnika br. L. Humerja ml. Občnega zbora sta se udeležila tudi delegata Oblastnega odbora brata F. Kobentar in A. Verbič. Upati je, da se bo po tem občnem zboru vendar enkrat razmahnila naša ideja tudi na tej prevažni obmejni točki, ki zahteva kar največjo pozornost in pazljivost nas vseh.

Orjuna Lesce ima v zalogi večjo množino usnatih pasov za slavnostni kroj, na kar opozarjamo vse organizacije in posamezne člane, ki si mislijo nabaviti nove kroje, da se obračajo direktno na mestno Orjuno Lesce. — Odbor.

Poklonitev na grobu brata Pinterja v Slovenski Bistrici. V nedeljo 8. t. m. je priredila Orjuna Pragersko izlet v Slovensko Bistrico, katerega sta se udeležila tudi dva uniformirana voda akcijske čete pod vodstvom bataljonskega komandanta brata Reje in zamenika brata Deleje iz Maribora. Izletniki so obiskali tudi grob nedavno umrlega slovenjebistriškega brata Lojzeta Pinterja, kjer so položili venec in se poklonili njegovim mnom. Zvečer je priredila pragerska Orjuna v hotelu »Beograd« dramatično predstavo. Manifestacija in predstava sta uspeli zelo dobro in je bil obisk posebno pri igri nepričakovano velik. Slovenjebistričani so pokazali tega dne, da pričenjajo pravilno presojo naš pokret.

Občni zbor Orjune Dravograd. V nedeljo 8. t. m. popoldne se je vršil v Dravogradu občni zbor naše tamkajšnje Orjune. Novi odbor, ki je bil izvoljen, se je konstituiral pod predsedstvom brata Ante Štrmarja.

Informativni sestanek pri Sv. Jurju ob južni železnici. Jutri, v nedeljo popoldne se vrši pri Sv. Jurju ob južni železnici informativni sestanek v svrhu ustanovitve mestne organizacije. Na sestanku poroča oblastni predsednik br. Rehar.

Izključitev. M. O. Orjune Šostanj je izključila iz organizacije radi obnašanja, ki škoduje pokretu člana Luko Kurnika in Rudolfa Škruba, oba delavca.

Občni zbor Orjune Slovenske Konjice se vrši jutri, v nedeljo 15. t. m. ob 10. uri popoldne. Udeležiti se ga tudi delegat Oblastnega odbora.

Javen shod Orjune se vrši jutri, v nedeljo popoldne v Šmarju pri Jelšah. Na shodu govori oblastni predsednik brat Rehar.

Obhod pri svečanostih v Mariboru 22. t. m. Na predvečer slavnostnega orjunaškega dneva v Mariboru, v soboto 21. t. m. se bo vršila ob 19. uri bakljada po mestu, ki bo s spremljevanjem godbe »Drave« krenila po sledečih ulicah: »Narodni dom« (formiranje), Tattenbachova ulica, Sodna ulica, Prešernova ulica, Aškerčeva ulica, Ciril-Metodova ulica, Maistrova ulica, Zrinjskega trg, Kolodvorska ulica, Aleksandrova cesta, Trg svobode, Grajski trg, Slovenska ulica, Gosposka ulica, Glavni trg, Tattenbachova ulica, »Narodni dom« (razhod). — Dne 22. t. m. ob 10. uri formiranje čet in povorka v Tomšičevem drevoredu, ob 10. in pol pa spreved z godbo »Drave« po Aleksandrovi cesti, Trgu svobode, Grajskem trgu, Slovenski ulici, Gosposki ulici, na Glavni trg, kjer se vrši slavnostno razvite zastave. Po razviti krenejo čete in povorka z Glavnega trga skozi Gosposko ulico, Slovensko ulico, Grajski trg mimo Trga svobode, kjer se vrši revija čet in potem dalje po Aleksandrovi cesti, Sodni ulici, Tattenbachovi ulici pred »Narodni dom«, kjer je razhod.

Občni zbor Orjune v Trzinu se je vršil dne 6. t. m. ob 8 1/2. zvečer v gostilni Babič. Udeležba povoljna kljub temu, da se je mnogo članov opravičilo s tehničnimi razlogi. Komisar br. Miha Čop je otvoril zborovanje s pozdravom na navzoče, pozval jih k energičnemu delu za veličino Jugoslavije in ohranitev nacionalnih in naprednih tradicij obmejnega trga. Zborovanje je poteklo v popolnem soglasju in je bil z vzklikom izvoljen novi odbor, ki nam je jamstvo, da bo Orjuna v Trzinu po dolgem spanju oživela in krepko napredovala v slavo velike ujedinjene Jugoslavije in v strah njenim notranjim in zunanjim protivnikom.

Orjuna Sv. Jakob-Krakovo-Trnovo priredi v soboto, dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer pri Kavčiču, Privoz 4, svoje prvo predavanje. Zanimali smo si zaneza predavatelja g. Bajčiča; govoril bo obširno o »Komunizmu v teoriji in praksi«. Vabimo članstvo, da se predavanja v velikem številu udeleži. Odbor.

Mestna Orjuna Ljubljana se je preselila iz dosedanjih prostorov v areni »Narodnega doma« v nove prostore na Dunajski cesti 40, kjer redno posluje za stranke od 18 1/2. do 19 1/2. Odbor.

Mestna Orjuna Zagorje ob Savi pozivlja vse članstvo na obvezen sestanek, ki bo dne 18. t. m. ob 19. uri zvečer v mali dvorani Sokolskega doma, na katerem poroča delegat Oblastnega odbora. Ker je sestanek važen, in se bo razpravljalo o programu razvite našega prapora, upamo, da bodo bratje in sestre pokazali svojo discipliniranost.

Posavske Orjune! Vsi mestni glavarji naj mi v nedeljo 15. t. m. osebno prinesejo natančno izpolnjene matične liste vseh četnikov. Bataljonski.

Mestna Orjuna Ljubljana, Prireditvena sekcija izreka tem potom vsem, ki so pripomogli k uspehu prireditve dne 24. februarja t. l. najiskrenejšo zahvalo. Posebe pa se še zahvaljuje onim, ki so prebrali vstopnico in poklonitelim darov v blagu in denarju. Zdravo!

Občni zbor ženske sekcije Orjune Ljubljana se bo vršil v nedeljo, dne 15. t. m. ob 15. uri v prostorih restavracije »Zvezda«. Z ozirom na važnost dnevnega reda pozivamo vse članice, da se občnega zbora gotovo in točno udeleže. Zdravo!

Občni zbor Orjune Radovljica se vrši v soboto, dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer v Sokolskem domu v Radovljici z običajnim dnevnim redom.

Kongresa v Beogradu se bo udeležilo tudi preko 100 bolgarskih akademikov, ki študirajo pri nas. Vsi so se izrekli za misel popolnega ujedinjenja vseh Jugoslovenov in so priglasili tudi svoj vstop v Orjuno. Dalje se bo kongresa udeležilo tudi večje število neosvobojenih bratov, ki ječe pod italijanskim jarmom.

III. redni občni zbor Orjuna v Šiški. V nedeljo, dne 15. februarja t. l. se je vršil ob 15. uri III. redni občni zbor Orjuna v Šiški v društvenih prostorih gostilne br. Štefica. Društvena soba je bila ob 15. uri nabito polna članstva, nakar je predsednik br. Svoboda otvoril zborovanje, s kratkim nagovorom na vse članstvo, med katerim se je spomnil tudi v Trbovljah padlega heroja glavarja Šišenske akcije br. Žarko Boltauerja ter pozval vse članstvo, da mu v znak spoštovanja zakliče stote trikratni »Slava«. Nato je poročal tajnik br.

Kostanjevec, ki je podal poročilo o letošnjem delovanju društva. Poročilo tajnika je bilo z viharim odobravanjem sprejeto in vzeto na znanje.

Društveni blagajnik br. Falout Jože pa je podal natančni računski zaključek poslovnega leta od 1. januarja 1924 do 15. februarja 1925, ob kateri priliki se je pokazalo, da je Orjuna Šiška tudi v finančnem opaznem napredovala.

Računski preglednik br. inž. Džek Franta je poročal, da je knjige br. blagajnika Falouta večkrat pregledal ter ugotovil vzorno vodstvo in točnost, vsled česar predlaga, da se izreče istemu zahvala in se da njemu kakor tudi celokupnemu odboru absolutorij, ki ga je članstvo z burnim odobravanjem izreklo odboru.

Nato so sledila poročila načelnikov posameznih sekcij, in sicer:

Br. Korbarja Avgusta ml., načelnika kulturne in propagandne sekcije, ki je imela nalog razširjati nacionalno misel. Predavanj je priredila kulturna sekcija v lastnem okolišu 6 članskih in 7 javnih, pri katerih so predavali g. dr. Čadež, prof. Dolžan, Drežek Verbič in prof. Jeraš. Da so bila predavanja zanimiva zlasti zadnja, nam kaže dejstvo, da so bili društveni prostori premajhni. Ob tej priliki je pohvalil tudi delo pozitivnovalne sestre g. Tinice Cvetkove, ki je bila burno pozdravljena.

Br. Roš Boris, načelnik statistične sekcije pa je podal sliko razvoja Šišenske Orjune od početka do danes.

Predno so se izvršile volitve poročal br. predsednik Svoboda, da je Oblastni odbor odklikoval br. inž. Džeka Franta za njegovo požrtvovalno delo in vztrajnost z oblastnim priznanjem, br. Falouta Jožefa, društvenega blagajnika pa odklikuje za njegovo vztrajnost in neumorno delo mestni odbor Orjuna v Šiški z mestnim odklikovanjem.

Nato se je vršila volitev novega odbora, pri kateri je bil izvoljen nov odbor s predsednikom br. Cvetko Franjo na čelu, ki je gotovo jamstvo, da se bo Orjuna Šiška razvijala tudi v bodoče v istem obsegu kakor dosedaj.

Iz Sarajeva se nam sporoča, da naj Orjunašiki nikar ne hodijo iskati službe v Sarajevu, ker vlada tudi tam silna brezposelnost.

Službene objave.

BATALJONSKO POVELEJE ZA RAZVITJE PRAPORA AKADEMSKE ORJUNE.

Nedelja, 15. t. m. Strogo obvezna vežba za vse četnike in nečetnike, ki se hočejo udeležiti obhoda po mestu ob priliki razvite prapora akad. Orjune v Ljubljani dne 19. t. m. Zbor točno ob 10. uri pred areno Narodnega doma.

Sreda 18. t. m.: Bakljada in podoknica kumici, katere se naj udeležijo po možnosti vsi člani mestnih Orjun v Ljubljani. Zbor točno ob 19.45 pred Narodnim domom. Lampionje in prinesiti s seboj. Kroj.

Četrtek 19. t. m.: Zbor vseh četnikov in nečetnikov, ki se bodo udeležili obhoda in razvite, točno ob 10. uri na letnem telovadišču ljubljanskega Sokola pod Tivolijem. Kroji in civilisti.

Ob 14.45 zbor pred areno Narodnega doma in odhod na pokopališče. Bataljonski.

Stanovanja za delegate Glavnega odbora. Ker se vrši v dnevi 20. in 21. t. m. važna seja Glavnega odbora v Ljubljani, potrebuje Oblastni odbor Orjune Ljubljana nebroj sob z eno posteljo za prenočišče teh delegatov. Zato naproša vse člane in prijatelje našega pokreta, da se priklase na taništvu Oblastnega odbora, Franciškanska ul. 6, Učiteljska tiskarna, ako morejo odstopiti za te dni kako sobo z eno posteljo.

Orjunaški topničarji. Vsi Orjunašiki, ki so večji rukovanja z infanterijskimi topovi, naj se javijo pisмено takoj O. Č. O.

Vsem organizacijam. Ker so nekatere organizacije v svojem poslovanju tako malomarne, da na naše pozive, opomine in okrožnice niti ne odgovarjajo, je Oblastni odbor sklenil zaračunati organizacijam vsak prvi poziv Din 3, drugi opomin pa Din 5. V slučaju, da je tudi ta brez uspeha, se zaračuna tretji opomin Din 10, ali pa se pošlje organizacijam na njihove stroške funkcionarja Oblastnega odbora.

Kronika.

Predsednik Glavnega odbora in Direktorijuma Orjune br. dr. Ljuba Leontič se je preselil v torek zvečer iz Dubrovnika v Split, kjer je odprl odvetniško pisarno. S tem je rešeno eno perečih vprašanih vodstva našega pokreta, ki ga br. predsednik ni mogel tako voditi, kakor je želel, ker je bil preoddaljen od Splita.

Orjunaški poizkus v Starem trgu pri Ložu. Prejeli smo: Pod tem naslovom je »Slovenec« od 3. t. m. nesramno napadel tvrdko Antičević v Logatcu, oziroma njenega zastopnika g. Marolija. Dopisun »Slovenca« očita Maroliju, da je izginil incognito iz gostilne župana g. Keržiča v Nadesku, ne da bi plačal voznika (iz Logatca! 36 km ceste) in gostinčarja. Informirali smo se tozadevno in doznali od g. Marolija, da se je »Slovenec« zopet enkrat nesramno zlagal. G. Marolj ne samo da je vnaprej plačal voznika, ampak je tudi g. županu Keržiču plačal za večerjo za sebe in še za dve drugi osebi in za pol litra vina 110 Din, dasi je popil le en kozarec vina, večerje pa sploh ni zavžil, ker Marolj s svojimi tovariši ni hotel upotrebiti gostoljubnosti g. župana. Župan pa je vseeno rade volje sprejel zasluženi denar, čeravno je bil ta denar plačan iz orjunaških rok. Za svojo laž bo seveda »Slovenec« odgovarjal pred sodiščem, kar bi si lahko prihranil, ako bi mu dopisun javil, kako je g. župan neotesano zabrusil g. Maroliju, da se na Sokola in Orla p. V dokaz, kako »Slovenec« laže, pa opozarjamo čitatelje na »Poslano« dotičnega voznika, ki ga omenja »Slovenec« in ki smo ga priobčili v današnji številki lista.

Represalije proti Nemcem v Jugoslaviji so povzročile tudi na Koroskem silno krika in vika. Dvignil se je v protest ves pangermanski svet in izrekel svoje silno ogorčenje radi tako potrebnih mer Jugoslavije napram njenim dobrot prestitim »Nemškimi narodnim manjšinam«. Vršili so se protestni shodi, na katerih so kričali v kaki nevarnosti je »Nemštvo« v Jugoslaviji. V svoji poznani nesramnosti so se drznili celo ti protestirajoči in užaljeni Nemci sklicevati na »naravnost idealne razmere, v katerih da živi koroski del Slovencev«. Da ne bo nadaljnega slepomišljenja in tudi nepotrebnega razburjenja gotovih politikov v Jugoslaviji, ki še sedaj ne morejo pozabiti tega energičnega obračuna z dr. Kraftom, jih opozarjamo na napad Heimatsdienstlerjev na g. Poljanca, ki ima še sedaj poškodovano roko. Napadali so še danes nekaznovani, najsi so pristojni oblasti prav dobro poznani. Nikogar tudi ni bilo, ki bi povzdignil glas, ko so zavratno napadli g. Limpelna in mu prestrelili roko in mu nato še odvzeli službo. Zastojni tud pričakujemo, da bi se dvignil v Jugoslaviji politik, ki bi primerno ožigosal napad na stavbo novega društvenega doma v Dobri vasi, ki so ga nemškutarji s silo odprli in pometal na cesto vso opravo. Molče vsi! Zagovarjajo pa one Nemce, o katerih je pred osmi leti slovesno izjavil g. voditelj sedanjega »Jugoslovenskega kluba«, da ne bo nikdar pozabil krivic, ki so jih prizadejali jugoslovenskemu narodu.

Tempora mutantur. Dr. Korošec in njegovi tigri so bili nekoč, ko je bila svobodomiseina SLS vsled avstrijkanstva čisto na početku razpada — veliki Jugosloveni in apostoli jugoslovenstva. Slutili so dobro, da je edino je jugoslovenstvo s svojo neizčrpljivo energijo in zdravjem zmožno ozdraviti in prepovedati na smrt obsojeno SLS. V ta namen so pričeli oznanjati z vso vmeno jugoslovenstvo in baš dr. Korošec, ki danes trdi, da ni niti sledu o kakem jugoslovenstvu in edinstvu. Taisti dr. Korošec, ki danes trdi, da je narodno edinstvo in ujedinjenje, je slovesno izrekel v dunajskem parlamentu sledeče besede: Mi poslanci v parlamentu se čutimo služabnike velike združevalne ideje. Zato smo se vsi Slovenci, Srbi in Hrvati združili v naš enotni Jugoslovanski klub, ki je danes tako silka našega edinega ljubljenskega naroda. Danes pa se taisti g. dr. Korošec s svojimi bratci bavi z idejo, kako bi izpremenil ime Jugoslovenskega kluba.

G. Jože Kosmina je izstopil iz naše organizacije iz službenih ozirorov.

Kupujmo in podpirajmo izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

»Naši pogledi«. Br. Dobroslov Jevdjevič bo izdal te dni pod gorinim naslovom knjigo, ki bo obsegala 28 njegovih člankov, ki so bili deloma že tiskani, deloma pa še neobjavljeni. Knjiga bo vsebovala sledeče članke: 1. Kvišku srca! 2. Orjuna in Vojvodina. 3. Oborožena moč Orjune. 4. Komunisti in Orjuna. 5. Bele i crne ruke. 6. Orjuna napram Monarhiji. 7. Orjuna in vojska. 8. Srbski separatisti. 9. Srbi in amputacija. 10. O korupciji. 11. Klerikalci. 12. Frankovci. 13. Matija Gubec i St. Radič. 14. Radičevstvo. 15. Sumadinci in Prečani. 16. Številna moč Orjune. 17. Jadran in Istra. 18. Svet. Pribičević in Orjuna. 19. Orjuna in parlamentarizem. 20. Orjuna napram narodnim manjšinam. 21. Naše dolžnosti napram neovobojelem Jugoslovenom. 22. Slovaško vprašanje v Jugoslaviji. 23. Pota in cilji Orjune. 24. O nacionalnih revolucionarjih. 25. Naša propaganda. 26. Značaj beograjskega kongresa Orjune. 27. Bodočnost Orjune. 28. Bilanca našega dela.

Iz tega seznama člankov je razvidno jasno, da je v njih iznešeno stališče Orjune skoro napram vsem perečim nacionalnim, socialnim in političnim vprašanjem Jugoslavije. Knjiga bo tiskana v latinici in v cirilici na modernem papirju, vkupno vezana in z naslovno stranjo, ki jo je izdelal akademski slikar Mladen Josić, član Orjune Beograd. Vsled zelo nizke cene — 15 Din za komad — je dana možnost i našim siromašnejšim članom, da si jo nabavi-jo. Naročila in predplačila sprejema tajništvo Oblastnega odbora Orjune za ljubljansko oblast.

Dr. Anton Gregorčič. Te dni je bil pokopan v Gorici eden najdelavnejših voditeljev slovenskega naroda na Goriškem dr. Anton Gregorčič. Bil je plemenit duhovnik, čigar zasluge za naš narod ostanejo nepozabljene.

NACIONALISTI, INSERIRAJTE V »ORJUNA«

ZRNA.

Prepir v Abderi. »Dom in svet« se obregava nad »Taborom«, ker mu očita, da je strgal »Veroniko Deseniško« vsled tega, ker da je »Jutro« z »Veroniko Deseniško« dokazalo upravičenost uvedbe novega štetja v osnovnih šolah. Hoteli smo že tedaj korigirati to napačno sodbo »Tabora«, ki je pripisovalo neko zaslugo »Jutru«, ki jo ni v resnici izvršil, kajti list, ki je Slovenoborce dokazal njih čudno postopanje napram slovensčini, ni bil nihče drugi kakor baš »Orjuna«, v kateri je naš vrli Aleš Potočnik obračunal v članku »Veronika Deseniška« s klerikalnimi lice-merci, ki hočejo igrati danes neko vlogo zaščitnikov in braniteljev Slovenstva in le žal nam je, da se ta mož, ki je bil pravi strah pobožnih Slovenčevcev ne oglašja več v našem listu v taki meri kot bi bilo želeli.

Orjuna pod policijskim nadzorstvom. V pomirjenje in vednost »Slovenca« povemo, da se je zadnje čase preselila Orjuna na Dunajsko cesto št. 40, kjer ima svoje lokale nad prostori policijske stražnice. S tem bo, verujemo, močno ustrezno denuncijantom okoli »Slovenca«, ker bo odslej mesto njih nevhvaležnega posla, lahko opravljala stalno in gotovo kontrolo nad Orjuno sama — policija. Posebno pa bo s tem razbremenen g. Smodej, ki je že tudi osivel samih skrbi radi »gibanja Orjune tu in onstran meje!«

Išče se lastnica. V četrtek, dne 5. t. m. je bil najden v kinu Tatija v Kranju zlat medaljon in zlata ovratna verižica. V medaljonu je graviran na eni strani monogram, na drugi strani pa sta sliki Franca Jožefa I. in ekscesarja Viljema. Pod obema pa je slavni izrek »Viribus unitis«. Najsi predstavlja medaljon veliko vrednost, se doslej njegov lastnik še ni zglasil. Verjetno je, da se tudi najbrže ne bo, najsi mu je morda »drag spomin«.

In vendar zaleže. Ponovno smo že naglasili, kako učinkovito zaleže naš nastop pri prepotentnih nemčurjih, ki se kar ne morejo uživiti v nove razmere. Tako so nameravali te dni zopet prirediti v enem najhujših nemčurjskih gnezdih »Bauernball«, na katerega so vabili vse nemškutarske veličine zatiranega »Unterlanda«. Ena izmed teh zvezd pa je navzlic vsemu svemu silnemu programu resignirano odsvetovala to prireditve, rekoč: **Am besten ist wenn wir uns an die Orjuna wenden.** Wenn auch die Behörde sagt ja und die Orjuna na, dann sama wieder in Schmolz druen. Posledica tega mnenja je bila, da so ta »Bauernball« preložili ad calendas graecas.

Sila. Dosedaj so samo Orjuni očitali, da nastopa s silo in s terorjem. Sedaj pa se je lotilo te metode že celo sodišče. Pričelo je namreč groziti s silo, kakor je razvideti iz pozivnice na pričevanje, ki jo je prejel nek naš član in v kateri stoji črno na belem: »Ako ne boste prišli ob označenem času se vas bo privedlo s silo!«

Da, g. dr. Korošec, upravičeni ste trditi, da napreduje balkanizacija naše države in da so zaman vsi heroični podvigi SLS proti temu.

Prihodnja »Akademski Orjuni« posvečena številka »Orjune« izide v sredo, dne 18. marca, nakar opozarjamo vse naše dopisnike, ki nam naj blagovolijo doposlati svoje dopise najkasneje do ponedeljka, 16. t. m. zvečer. Uredništvo.

KARO-čevlji
Maribor, Koroška 19.

Jugoslovanski klub se bavi z idejo, kako bi izpremenil svoje ime in se prelevil. Da si gospodje, ki so prezaposleni z dviganjem dnevnice, ne bodo po nepotrebnem belili glav s tem vprašanjem, jim nasvetujemo, da si izbero za naslov firmo: **CIRCUS SLS.**

Uspeh te nove firme bo nepopisen, posebno še, če najamejo za clovna g. Radiča, ki bo ta engagement sprejel gotovo z velikim veseljem.

Naročajte „Pobedo“!

IVAN JAX IN SIN Ljubljana, Gosposvetska 2
Najboljši šivalni stroji in pletilni stroji.
Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Liucu. Ustanovljeno l. 1867. Vezenje poučuje brezplačno. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. 10 letna garancija.
Pisalni stroji „ADLER“ in „URANIA“.
Kolesa iz prvih tovarn „Dürkopp“, „Styria“, „Waffenrad“, „Kaiser“.

PODPISANA TVRDKA PRIPOROČA:
SADNE SOKE:
malinovec, citronado in sadni grog (punč).
AROME ZA NEALKOHOLNE PIJACE:
limonova, jabolčna, jagodova, malinova, mandljeva, marelična, nektar, oranžna, rožna, mešane arome (tutti frutti), Vanile, Waldmeister.
ESENCE ZA ALKOHOLNE PIJACE:
Rum-esence različne vrste, konjak, hrušov, češnjev, kava, kumnova, oranžna, pelinkovac sadjev, tropinov, brinjev, drožni itd.
SADNE ETERE
v raznih koncentracijah.
NAVODILA NA ZAHTEVO NA RAZPOLAGO.
SREČKO POTNIK IN DRUG
parna destilacija esenc itd. LJUBLJANA, Metelkova ul. 13.

ZAHVALA.
V naši teški bolesti vsled nenadne izgube naše srčnojubiljene soproge in mamice
Katinke Dolničar
smo prejeli mnogo izrednih dokazov iskrenega sočutja, kar nam lajša našo neizmerno žalost.
Za to tolažbo izrekamo našo iskreno globoko zahvalo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem.
Posebno zahvalo smo dolžni oč. duhovščini št. peterske župnije, velikemu županu g. dr. V. Baltiču, ravnatelju drž. železnice g. dr. J. Borku, gg. predstojnikom in uradnikom direkcije, gg. postajenačelniku, višjemu nadzorniku A. Ludviku, podnačelniku nadzorniku Fr. Potočniku, uradništvu postaje ter ostalemu osebju.
Zahvaljujemo se tudi za mnogeštevilno udeležbo gg. akademikom tukajšnje visoke šole, Zvezi gostilničarjev in kavarnarjev za Slovenijo, Organizaciji natararjev, št. Peterski moški in ženski podružnici Ciril in Metodove družbe, Pevskemu društvu „Slavec“, vsem darovalcem krasnega cvetja in vsem ostalim, ki so jo spremili v tako častnem in obilnem številu na njeni zadnji poti.
V LJUBLJANI, dne 9. marca 1925.
Matija Dolničar in otroci.

KAKOR ROZA MED TRNJEM
se lahko smatra
MILO „GAZELA“
ki po svoji nedosegljivosti kakovosti prekusa vse druge proizvode.
Beli, čisti in varuje trpežnost perila!

Stroški pri uporabi bencina!

Vozi brez bencina!

Adaptiraj svoj avto, traktor ali stabilni motor s patent. **HAG - generatorjem!**

Vozi z ogljem!

Prospekte in reference daje:
JUGO-HAG
LJUBLJANA, Bohoričeva ulica št. 24.
Telefon št. 560.

Stroški pri uporabi oglja!

NAZNANILO.
Čast mi je cenj. občinstvu sporočiti, da sem z današnjim dnem odprl popolnoma novo higijentno opremljeno in z vsem komfortom urejeno
BRIVNICO
ter zagotavljam enjene obiskovalce, da jih bom kar najvestneje postregel.
NIKO KOMAN
Poljanska cesta št. 13.

Naznanilo.
Vsled smrti mojega soproga, mestnega stavbenika Romana Treo, naznanjam p. n. občinstvu, zavodom in vsem dosedanjim cenjenim naročnikom, da sem jaz prevzela stavbeno tvrdko
VILJEM TREO
LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 10 in Vošnjakova cesta št. 4
in jo bodem še nadalje vodila pod strokovnjaškim vodstvom pridobljenega mi akad. arhitekta in koncesioniranega stavbenika.
Priporočam se vsem cenjenim naročnikom, zavodom, in p. n. občinstvu da ostanejo še nadalje moji naročniki in jih zagotavljam da se bodo tudi odslej vsa stavbena dela solidno in strokovnjaško po možno nizkih cenah ter v njih vsestransko zadovoljstvo izvrševala.
Z odličnim spoštovanjem
Marija Treo.

STROJI
za obdelovanje lesa.
ZVONOVI.
TURBINE.
Transmisije in železne konstrukcije. Železo- in kovinoliarno. Ognjagasne potrebštine. Sesalke. - Armature.
Strojne tovarne in livarne d. d.
LJUBLJANA, Dunajska cesta 35.

Inserirajte v ORJUNI!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani
je najmodernije urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernjšega.
Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.
Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.
Lastna tvornica šolskih zvezkov.
Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.